

Goniometrické vzorce a rovnice - návody

2. Ze vzorce pro rozdíl sinů je $\sin(\alpha+2\beta) - \sin \alpha = 2 \sin \beta \cos(\alpha+\beta)$, ze zadané rovnosti $\cotg(\alpha + \beta) = 0$ plyne $\cos(\alpha + \beta) = 0$.
3. K levé straně uplatnit vzorce pro kosinus součtu a sinus rozdílu, na pravé straně roznásobit a porovnat obě upravené strany.
4. Danou rovnost $\sin \alpha = k \sin(\alpha+\beta)$ upravit na $\sin \alpha(1 - k \cos \beta) = k \cos \alpha \sin \beta$. Protože podle zadání je $1 - k \cos \beta > 0$, plyne z upravené rovnosti $\cos \alpha \neq 0$, a tak existuje hodnota

$$\operatorname{tg} \alpha = \frac{k \sin \beta}{1 - k \cos \beta}.$$

Podle zadání existuje i hodnota $\operatorname{tg} \beta$ a výpočtem se přesvědčíme, že $1 - \operatorname{tg} \alpha \operatorname{tg} \beta \neq 0$. Proto je možné k určení hodnoty $\operatorname{tg}(\alpha + \beta)$ použít vzorec pro tangens součtu.

5. Substituce $y = \sin x$.
6. Využít identitu $\sin x + \sin 3x = 2 \sin 2x \cos x$ a pak upravit rovnici na součinnový tvar.
7. Využít identitu $1 - \cos 2x = 2 \sin^2 x$ a pak upravit rovnici na součinnový tvar.
8. Užitím vzorce pro sinus rozdílu upravit na $\sqrt{3}(\sin x - \cos x) = 0$.
9. Upravit na $\sin 2x - \operatorname{tg} x = 1 - \cos 2x$, kde pravá strana je $2 \sin^2 x$, a levá strana je rovna

$$2 \sin x \cos x - \frac{\sin x}{\cos x} = \frac{\sin x}{\cos x} \cdot (2 \cos^2 x - 1) = \frac{\sin x}{\cos x} \cos 2x.$$

Dále rozlišit případy, kdy $\sin x = 0$ a kdy $\sin x \neq 0$, ve druhém z nich z upravené rovnice plyne $\cos 2x = \sin 2x$ neboli $\operatorname{tg} 2x = 1$.

10. Levá strana je $1 - \sin 2x$, takže rovnici lze upravit do tvaru $1 + \operatorname{tg} x = 2 \sin x(\sin x + \cos x)$, po záměně $\operatorname{tg} x$ za $\sin x / \cos x$ dostaneme na obou stranách stejný činitel $\sin x + \cos x$.
11. Levou stranu upravit na součin $2 \cos x(5 \sin x - 3)$ a rozlišit, zda je společný činitel $(5 \sin x - 3)$ obou stran roven nule, či nikoli.
12. Levou stranu upravit na podíl $\cos 5x / \sin 3x$.
13. Využít identitu

$$(\cotg x - 1)(1 + \operatorname{tg} x) = \frac{\cos 2x}{\sin x \cos x}.$$

14. Využít identitu $2 \cos^2 3x - 1 = \cos 6x$.

- 15.** Rovnici upravíme do tvaru $\sin 3x = \sin\left(\frac{\pi}{2} - 5x\right)$ a pak použijeme vzorec pro rozdíl dvou sinů.
- 16.** $t = \sin x + \cos x \Rightarrow \sin 2x = t^2 - 1$.
- 17.** Při substituci $y = \cos\left(x + \frac{\pi}{10}\right)$ je $\cos\left(2x + \frac{\pi}{5}\right) = 2y^2 - 1$.